

کتاب شهید ایران

شهریار

هشتمه
۱۸ تیر ۱۴۰۵
۲۴ شهریور ۱۴۲۵
شماره ۲۸۸۳

۱۴

شهریار

رهبر شهید انقلاب حقیقت انتظار را با خون خویش امضا کرد

منتظران حقیقی مجاهدان راه مهدی (عج)

ما در چه برهه‌ای از زمان هستیم؟

برای درک جایگاه امروز، بهتر است به حرکت خورشید نگاه کنیم. خورشید یک باره غروب نمی‌کند؛ اول کم‌کم گرمایش کم می‌شود، بعد قرصش پشت ابرهای آکوه، پنهان می‌شود و در آخر، نورش کاملاً از بین می‌رود. غیبت حضرت حجت (عج) نیز دقیقاً همین الگورار داشته است؛ اول، حضرت از دیدار رودر رو با مردم کنار رفتند و یک پرده بین آن‌ها فاصله افتاد. بعد، در دوره‌ای کوتاه‌تر، خود امام غایب شدند اما نورشان از طریق چهار نایب خاص به مردم می‌رسید. بعد از چند سال، آن چهار نفر هم از دنیا رفتند و دوره غیبت کامل شروع شد، درست مثل وقتی که شفق غروب محو می‌شود و شب تاریک فرا می‌رسد. اما حالا در شرایط دیگری هستیم؛ همان طور که صبح با یک پرتو ضعیف، شروع و کم‌کم همه جا روشن می‌شود، امروز هم با نشانه‌های آماجی و بیداری، یکی پس از دیگری در حال پدیدار شدن است. به همین خاطر به تعبیر حجت الاسلام والمسلمین ماندگاری، «ما در بین الطولین هستیم». یعنی بین اولین نور صبح و اوج روشنائی روز، نباید توقع داشته باشیم که ظهور یک دفعه و بدون مقدمه رخ دهد، بلکه دارد کم‌کم زمینه‌هایش فراهم می‌شود و وظیفه ما این است که خودمان را به این حرکت تدریجی برسانیم.

وظیفه امروز ما چیست؟

اگر شهید پیش‌تازان این راه بودند، وظیفه ما که امروز زنده‌ایم، ادامه دادن همان مسیر با همت و انگیزه بیشتر است. امروز بیش از هر زمان دیگری، به کارهای بزرگ و ماندگار نیاز داریم. ساختن یک تمدن اسلامی نوین، یعنی تلاش در همه زمینه‌ها؛ از علم و فناوری گرفته تا اخلاق و عدالت. رهبر شهید انقلاب می‌فرماید: «وقتی بناست در آن دوران منتظر خدا باشد، حق باشد، توحید باشد، اخلاص باشد، عبودیت خدا باشد - یک چنین دورانی قرار است باشد - ما که منتظر هستیم، باید خودمان را به این امور نزدیک کنیم، خودمان را با عدل آشنا کنیم. آماده عدل کنیم، آماده پذیرش حق کنیم. انتظار یک چنین حالتی را به وجود می‌آورد.»

این کار بزرگی است که به یک باره انجام نمی‌شود، اما هر کدام از ما می‌توانیم در آن سهمی داشته باشیم؛ یکی با درس خواندن، یکی با کار درست، یکی با کمک به دیگران و یکی با پاک نگه‌داشتن دل خود. همه این کارها، مثل همان پرتوهای اولیه صبح هستند که کم‌کم فضا را برای آمدن خورشید آماده می‌کنند.

یاد شهید، انرژی بخش این حرکت است؛ چون به ما می‌گوید که ارزش یک عمر زندگی، به یک لحظه ایثار هم می‌ارزد. ما نباید اجازه دهیم که این مسیر نورانی، با تبیلی، ناامیدی یا غفلت، کند شود. باید از شهید پیام‌ورزی که «امید»، فقط یک حس دل خوش‌کننده نیست؛ یک اراده جمعی است برای ساختن فردایی که وعده‌اش داده شده است. پس بیایید هر کدام در جایگاه خود، یک پرتو از آن نور بزرگ باشیم و زمینه طلوع کامل را هر چه بیشتر فراهم کنیم.

انتظار حقیقی یعنی چه؟

خیلی‌ها فکر می‌کنند منتظر بودن یعنی فقط غصه بخوریم و بنشینیم تا امام بیاید. اما در فرهنگ اهل بیت (ع)، انتظار یک حالت پویا و فعال است. امام شهید آیت‌الله العظمی خامنه‌ای در این باره فرمودند: «انتظار فرج یعنی همه سختی‌ها قابل برداشته شدن و برطرف شدن است. نه اینکه بنشینید، انتظار بکشید، [بلکه] دل شما گوش به زنگ باشد. همین‌طور که در قضیه حضرت موسی به مادرش گفته شد: اِنَّا رَاَوْهُ الْبَیْکَ وَ جَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِینَ، این بچه را به تو برمی‌گردانیم و او را هم از مرسلین قرار می‌دهیم و نجاتشان خواهد داد، این، بنی اسرائیل را مستحکم کرد. بنی اسرائیل در مصر فرعون، سال‌های متمادی، مقاومت کردند، البته بعد خراب شدند، اما سال‌ها مقاومت کردند. همین مقاومت بود که موسی را آورد و حرکتش را آغاز کرد و دنبال او راه افتادند و به نابودی فرعون و فرعونیان منتهی شد؛ این، انتظار فرج است.» یعنی کسی که واقعا به آمدن حضرت حجت (عج) امید دارد، باید خودش را برای یاری ایشان آماده کند. این آماجی، فقط به دعا خواندن نیست، بلکه به رفتار، اخلاق و حتی سبک زندگی ما برمی‌گردد. اگر امروز از «تمدن نوین اسلامی» حرف زده می‌شود، یعنی قرار است جامعه‌ای بسازیم که شایسته حضور آن خورشید بزرگ باشد. در این مسیر، هر کار خوبی که انجام می‌دهیم، هر قدمی که برای عدالت برمی‌داریم و هر تلاشی که برای علم و اخلاق می‌کنیم، در واقع همان پرتوهای نور صبح هستند که فضا را برای طلوع کامل، آماده‌تر می‌کنند. پس اگر امروز در «بین‌الطولین» هستیم، یعنی زمان کار و تلاش است، نه زمان ناامیدی و کناره‌گیری. منتظر واقعی، نه اهل بی‌تفاوتی است نه اهل شتاب‌زدگی؛ او دقیقاً می‌داند که در چه مرحله‌ای قرار دارد و وظیفه‌اش را در همین مرحله انجام می‌دهد.

گزارش

سمانه رضوانی در باور شیعه، انتظار ظهور، یک حالت انفعالی و بی‌اثر نیست، بلکه پویاترین و مسئولیت‌آمیزترین حال یک مؤمن است. منتظر حقیقی کسی است که با عبور از گناه و پاک‌شدن از دنیا و حتی از جان خود، خودش را برای یاری آن حضرت آماده کند. در این میان، شهدا بالاترین نمونه این منتظران راستین هستند؛ شهید مهدی زین الدین می‌گفت: «فقط کسانی می‌توانند منتظر امام زمان (عج) باشند که منتظر شهادت باشند.» و شهید آوینی چه زیبا می‌گفت: «الا انهم انصار المهدی (عج)؛ آگاه باشید اینان یاران وفادار مهدی (عج) هستند و تا پرچم انقلاب را تقدیم ساحت اقدس او نکرده اند روی از جهاد بر نخواهند تافت.» و سید و سالار این شهیدان مهدی شناس در عصر ما، همان سید جمکرانی امام زمان و نایب مهدی (عج)، حضرت آیت‌الله العظمی سید علی خامنه‌ای بود که شهادت او کامل‌کننده افتخارات این منتظر حقیقی امام زمان و نتیجه دعای مقبول حضرت درباره ایشان بود.

ما در چه برهه‌ای از زمان هستیم؟

در نگاه شیعه، منتظر واقعی باید صبر و امید را در کنار هم داشته باشد. امام رضا (ع) می‌فرمایند: «چه نیکوست صبر و انتظار فرج، آیا سخن بنده صالح خدا (شعب) را شنیدی که فرمود: «و انتظار برید که من با شما منتظرم» و «پس منتظر باشید که من با شما از ناامیدی فرامی‌رسد و به تحقیق کسانی که پیش از شما بودند، از شما بردبارتر بودند.» جالب اینجاست که این صبر را به عنوان «نشانه امید واقعی» معرفی کرده‌اند. یعنی اگر کسی واقعا به طلوع خورشید ولایت امید دارد، باید از هر چیزی که سایه تاریکی روی این امید می‌اندازد، دست بکشد، درست مثل کسی که برای دیدن صبح روشن، باید از تاریکی شب عبور کند. پس منتظر حقیقی، اهل چشم‌دوزی به گذشته نیست؛ او پیوسته در حال سبک‌کردن بار خود برای حرکت به سوی نور است. نباید توقع داشته باشیم که ظهور یک دفعه و بدون مقدمه رخ دهد، بلکه دارد کم‌کم زمینه‌هایش فراهم می‌شود و وظیفه ما این است که خودمان را به این حرکت تدریجی برسانیم.

گذشت؛ نشانه امید راستین

در نگاه شیعه، منتظر واقعی باید صبر و امید را در کنار هم داشته باشد. امام رضا (ع) می‌فرمایند: «چه نیکوست صبر و انتظار فرج، آیا سخن بنده صالح خدا (شعب) را شنیدی که فرمود: «و انتظار برید که من با شما منتظرم» و «پس منتظر باشید که من با شما از ناامیدی فرامی‌رسد و به تحقیق کسانی که پیش از شما بودند، از شما بردبارتر بودند.» جالب اینجاست که این صبر را به عنوان «نشانه امید واقعی» معرفی کرده‌اند. یعنی اگر کسی واقعا به طلوع خورشید ولایت امید دارد، باید از هر چیزی که سایه تاریکی روی این امید می‌اندازد، دست بکشد، درست مثل کسی که برای دیدن صبح روشن، باید از تاریکی شب عبور کند. پس منتظر حقیقی، اهل چشم‌دوزی به گذشته نیست؛ او پیوسته در حال سبک‌کردن بار خود برای حرکت به سوی نور است.

بررسی دستورات دینی در جهت میزبانی شایسته از زائران ولی شهید

مشهد؛ موکبی به وسعت دل‌های مجاور

حجت‌الاسلام والمسلمین سید علی پورحسینی (انجنا مشهد الرضا است؛ قبله‌گاه دل‌های بی‌قرار و جغرافیایی که این روزها در تب و تاب وداعی جان‌سوز شوری دگرگونه به خود گرفته است. اواخر این هفته، سنگ‌فرش‌های این دیار ملکوتی، آغوش خود را برای پذیرایی از میلیون‌ها شایسته‌ای می‌گشایند که با چشمانی بارانی و دلی‌هایی داغ‌دار برای بدرقه پیکر مطهر رهبر عزیزمان، ولی شهید، راهی توس می‌شوند. در این هنگامه پراز اندوه و حماسه، مشهد نه یک کلان‌شهر معمولی، بلکه آستانه تسلا‌ی یک ملت است. ما مجاوران این حریم قدسی، در آستانه آزمون بزرگ

ایستاده‌ایم؛ آزمون‌ای از جنس تجلی و رأفت رضوی در آینه میزبانی. آماده ساختن بهشتی بر روی زمین هستیم. مگر نه آنکه امام صادق (ع) فرمودند: «ما مِن مُّؤْمِنٍ یُطْعِمُ مُؤْمِنًا شَبْتَهُ مِنْ طَعَامٍ اَلْفَعْلَمَ اللهُ مِنْ ثَمَرِ الْجَنَّةِ، هیچ مؤمنی نیست که مؤمنی را طعام دهد تا سیر شود، مگر آنکه خداوند او را از میوه‌های بهشتی روزی می‌دهد.» (مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، جلد ۱۶، صفحه ۲۵۱) برای سربلندی در این میهمانی بی‌نظیر، باید منشور خدمت را از نو بنگاریم و با الهام از سلوک عاشقانه اربعین، مشهد را به موکبی به وسعت دل‌هایمان، بدل سازیم.

فراجام نیک‌نامی

طوفان این روزهای غم‌بار، سرانجام فرو خواهد نشست. آنچه برای همیشه در حافظه تاریخی ملت ایران حک می‌شود، سلوک مجاورانی است که خورشید مهربانی را تکثیر و بدون منت، مهربانی کردند. یادمان نرود که امام حسن مجتبی (ع) در کلامی نورانی می‌فرماید: «خَيْرُ الْمَعْرُوفِ مَالٌ يَتَقَدَّمُهُ الْمَغْلُ وَ لَمْ يَتَقَدَّمْهُ الْفَقْرُ، بهترین نیکی آن است که سریع انجام گیرد و منتی به دنبالش نباشد.» (غررالحکم، ج ۴۹۹۹)

پس بیایید با خدمت بی‌منت، کاری کنیم که هر زائر با قلبی آرام از این دیار برود. باشد که این برگ زرین از دفتر مجاورت، مقبول نظر حضرت شمس‌الشموس (ع) و خادم آن آستان، رهبر شهیدمان، افتد و تسلا‌ی دل‌داغ‌دار صاحب الزمان (عج) باش!

خادمی به سبک عاشقی

آداب میزبانی اقتضا می‌کند که تمام ساختارهای شهری، از مساجد و مدارس تا تکایا و سالن‌های ورزشی، یکپارچه در خدمت اسکان و آسایش میهمانان درآیند. هر مجاور رضوی باید نقشی از این تابلو را ترسیم کند. حالا بیایید من و شما بهترین قطعه این تصویر و پازل باشیم که پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ، بهترین مردم کسی است که برای مردم، سودمندتر باشد.» (مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، جلد ۱۲، صفحه ۳۹۱) این هم‌بستگی ملی زیر چتر ولایت، باسکی دندان‌شکن به همه سختی‌ها و تیلور عینی امت واحده است.

این رزمایش اتحاد و انسجام در واقع بزرگ‌ترین نقش آفرینی سیاسی عبادی ملت ایران است که قطعا ابعاد بین‌المللی خواهد داشت.

گشاده‌رویی و صبوری در ازدحام

زائرانی که با چشم‌گریان و دل‌بی‌قرار می‌آیند، بیش از نان و آب، تشنه تسلا هستند. در این میان، سیمای گشاده و سعه‌صدر ما مجاوران، همان مرهمی است که دل‌های شکسته به آن نیاز دارد و ما خراسانی‌ها از قدیم با این روایت امام صادق (ع) انس گرفته‌ایم که حضرت می‌فرماید: «تَشْكُفُ فِي وَجْهِ أَخِيكَ ضَرْقَةً، گشاده‌رویی تو در برخورد با برادر، صدقه محسوب می‌شود.» (کنز العمال، ۱۶۳۰۵)

حقیقتا در این روزگار پریلا، بیش از پیش به این نوع صدقه نیاز داریم. با صبوری و گشودن آغوش برادراری، بگذاریم هر مسافری حسن‌کند که در سایه‌سار امان حضرت شمس‌الشموس قدم می‌زند و هیچ غریبی در این شهر، احساس تنهایی نمی‌کند.

نذر قدم و ایثار جاده

باید اعتراف کنیم که شکوه تشیع میلیونی، نیازمند صبوری و ایثار در عبور و مرور است. یکی از مهم‌ترین آداب میزبانی در این ایام، بخشش فضای تردد شهری است. ما مجاوران با برهیز از ترددهای غیرضروری و پارک‌نکردن خودروها در مسیرهای اصلی، راه را برای قدم‌های زائران، هموار می‌کنیم. چه بسا زیباترین نذر در این روزها، نذر ترابری باشد؛ یعنی خودروی شخصی خود را در خدمت جابه‌جایی زائران خسته، قرار دهیم. آنچه که در مردم فهمیم ما مرسوم است که وسیله نقلیه خود را به طور صلواتی در خدمت زائر قرار می‌دهند.

چای روضه و نان مهربانی

یادمان هست که در فرهنگ ناب اربعین، آنچه جان‌زائر را جلا می‌دهد، نه تشریفات مجلل که چاشنی اخلاص و محبت است. در این روزهای حماسه، محله‌ها و کوچه‌های مشهد باید به ایستگاه‌های صلواتی تبدیل شوند. یک فنجان چای داغ، یک لقمه نان و پنیر ساده و سایه‌بانی برای استراحت، تجلی بهشتی سخاوت مجاوران است. مهم این است که برای زائر آقا هر کاری که از ما برمی‌آید دریغ نکنیم و انجام دهیم تا فردا روزی حسرت این خادمی و فیض میهمانی را نخوریم و در زمان مناسب کار درست را انجام داده باشیم.

خانه‌هایمان؛ رواق‌های حرم

نخستین رسم این آیین شکوهمند، فروریختن دیوارهای فاصله است. در روزهایی که هجوم بی‌سابقه جمعیت، ظرفیت هتل‌ها و زائرسراها را درمی‌نوردد، خانه‌های ما مشهدی‌ها باید امتداد صحن‌های باصفای بارگاه رضوی باشند؛ زیرا ما معتقد به این روایت رسول اکرم (ص) هستیم که می‌فرماید: «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ، کسی که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید میهمان خود را گرامی بدارد.» (مکارم‌الآخلاق، جلد ۱، صفحه ۱۳۵) گشودن در خانه‌ها و آغوش گشودن به روی زائران خسته، نخستین جلوه از سلوک خادمی است. جقدر جمیل است که پایانه‌های شهر به ایستگاه‌های پیوند خانه با حرم، تبدیل شوند و هر مجاور، میزبانی زائران ولی شهید را با فخر و مباحثه برعهده بگیرد!